Gemeente Amsterdam

Aanpak Noord bestuursperiode 2026-2030

Aan	Melanie van der Horst (wethouder)
Van	Machteld Klaassen, programmaleider Team Aanpak Noord, 06 4248 5637, machteld.klaassen@amsterdam.nl
Datum	vrijdag 30 januari 2026

Noord groeit snel, wat kansen biedt maar ook druk legt op leefbaarheid en sociale samenhang. Zonder gerichte inzet dreigt tweedeling tussen oude en nieuwe wijken. Aanpak Noord is een integrale, gebiedsgerichte aanpak die fysieke, sociale en economische opgaven verbindt, waarbij groei hand in hand gaat met sociale rechtvaardigheid en leefbaarheid.

Kansen Aanpak Noord

1. *Opgebouwd vertrouwen en samenwerking*: De afgelopen jaren is gewerkt aan het opbouwen van een samenwerkingsbasis met partners en bewoners. Dit vertrouwen biedt een kans om gezamenlijk verder te werken aan de opgaven en de integrale, buurtgerichte werkwijze te versterken.
2. *Werken van onderop en buurtgericht*: Aanpak Noord biedt een kans om beleid beter te laten aansluiten op de behoeften van bewoners door samenwerking, medezeggenschap en vraaggericht werken vanuit de buurt. Dit vergroot de ruimte en het draagvlak voor bewonersparticipatie.
3. *Zichtbaar wegwerken van achterstanden*: Het aanpakken van achterstanden op het gebied van woningonderhoud, openbare ruimte, onderwijs en werkgelegenheid wordt als een belangrijke kans gezien. Dit draagt direct bij aan de leefbaarheid en veiligheid.
4. *Doorbreken van intergenerationele armoede en verbeteren van kansengelijkheid*: Er zijn mogelijkheden om armoede te doorbreken en kansengelijkheid te vergroten, wat bijdraagt aan duurzame verbeteringen in de wijken.
5. *Gebiedsontwikkeling ten goede laten komen aan het hele gebied*: In Noord wordt de gebiedsontwikkeling gezien als een kans om de gehele wijk of stadsdeel te versterken en ongelijkheden binnen het gebied te verkleinen.
6. *Verbinding met bewoners en partners versterken*: De versterkte samenwerking met bewoners, partners en stadsdelen biedt een kans om interventies beter af te stemmen op de behoeften en sneller te reageren op signalen uit de buurt. Dit versterkt ook de sociale cohesie.

De belangrijkste opgaven per thema van Aanpak Noord zijn:

1. *Kansen voor jeugd*: Focus op ontwikkelachterstanden, ouderbetrokkenheid, jongerenactiviteiten en participatie. Budgetten worden ingezet voor naschools aanbod, jongerenwerk en technische opleidingen.
2. *Kansrijke sociale buurten*: Samenwerking met bewoners, culturele partijen en welzijnsorganisaties, ondersteuning van vrouwen en bewonersbedrijven, en versterking van werkgelegenheid.
3. *Wonen*: Aanpak van achterstallig onderhoud, schimmelwoningen met extra aandacht voor kindgezondheid en verduurzaming. Bewoners worden betrokken bij nieuwbouwprojecten.
4. *Openbare ruimte*: Verbetering van onderhoud, leefomgeving en innovatie bij werkzaamheden.
5. *Stadsnatuur en groen*: Bescherming en versterking van groen, ecologisch beheer en klimaatadaptatie.

6. *Buurteconomie*: Ondersteuning van netwerken lokale ondernemers en innovatieve gebiedsontwikkelingsmodellen.
7. *Veiligheid:* Investeringen in straatcoaches, jongerenwerkers en aanpak van huiselijk geweld en jeugdcriminaliteit.
8. *Bewonersbetrokkenheid*: Versterken van bewonersorganisaties en ondernemersnetwerken, communicatie, leren en ontwikkelen en voortzetting programmateam Aanpak Noord.

Risico's Aanpak Noord

1. *Korte horizon van financiële middelen*: Er is een beperkte beschikbaarheid van structurele financiële middelen, met name door het stoppen van coalitiemiddelen eind 2026. Het ontbreken van langdurige financiering belemmert de voortzetting en uitbreiding van de aanpak.
2. *Ongelijk investeren niet structureel ingebed*: Ongelijk investeren is nog geen vast onderdeel van het gemeentelijk handelen, wat leidt tot keuzes die niet altijd aansluiten bij de grootste opgaven.
3. *Werkwijze van onderop versus top-down beleid*: De werkwijze van community-based, vraaggericht en vanuit de buurt opereren botst met andere opdrachten binnen de organisatie die top-down of beleidsmatig gestuurd zijn.
4. *Verkokering van werken*: Zowel bestuurlijke als ambtelijke verkokering belemmert het integraal werken, doorbraken in beleid en samenwerking tussen beleidsterreinen.
5. *Horizontale versus verticale programmering*: De financiering van de integrale aanpakken past slecht in de gemeentelijke programmabegroting, die verticaal is ingericht. Dit kan leiden tot inefficiëntie en een gebrek aan samenhang.
6. *Kwetsbaar vertrouwen van bewoners*: Er is een risico dat het vertrouwen van bewoners in de gemeente afneemt als verwachtingen niet worden waargemaakt.

Er zijn gelijkenissen tussen de kansen en risico's van de integrale aanpakken in Nieuw-West, Zuidoost en Noord. Deze wijzen op structurele uitdagingen binnen de gemeentelijke organisatie. Noord heeft vergelijkbare problemen als Nieuw-West en Zuidoost, maar mist de status van focusgebied binnen het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV). Hierdoor lopen de beschikbare middelen voor Noord achter op die van deze NPLV-gebieden.